

:: พระราชบัญญัติ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ใน วงราชการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2530 มาตราที่ 1-17

:: ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร. ให้ไว้ ณ วันที่ 26 ตุลาคม พ.ศ. 2530 เป็นปีที่ 42 ใน รัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและ ประพฤติมิชอบในวงราชการ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2530"

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิกความใน **มาตรา 3** แห่งพระราชบัญญัติ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. 2518 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

" **มาตรา 3** ในพระราชบัญญัตินี้

"เจ้าหน้าที่ของรัฐ หมายความว่า ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ซึ่งมี ตำแหน่งหรือมีเงินเดือนประจำ พนักงานหรือบุคคลผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารท้องถิ่นตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย สมาชิกสภาท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้านและหมายคาม รวมถึงกรรมการ อนุกรรมการ ลูกจ้างของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจด้วย

"การทุจริตในวงราชการ" หมายความว่า การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหรือ ละเว้นไม่ปฏิบัติกรอย่างใดใน ตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่เพื่อ แสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเอง หรือผู้อื่น

"การประพฤติมิชอบในวงราชการ" หมายความว่า การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติ หรือละเว้นไม่ปฏิบัติกร อย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่อื่นเป็น การฝ่าฝืนกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง มติของคณะรัฐมนตรีอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งมุ่งหมายจะ ควบคุมดูแลการรับ การเก็บรักษา หรือการใช้จ่ายเงินหรือ ทรัพย์สินของแผ่นดิน ไม่ว่าการปฏิบัติหรือ ละเว้นไม่ปฏิบัตินั้นเป็นการทุจริตในวงราชการด้วยหรือไม่ก็ตาม และให้ หมายคามรวมถึงการ ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ดังกล่าวด้วย

"องค์กรกลางบริหารงานบุคคล" หมายความว่า คณะกรรมการ ข้าราชการพลเรือน ตามกฎหมายว่าด้วย ระเบียบข้าราชการพลเรือนหรือคณะกรรมการอื่นทำนอง เดียวกัน ซึ่งมีหน้าที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหาร งานบุคคลสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ และให้หมายคามรวมถึงคณะกรรมการ ที่ทำหน้าที่บริหาร รัฐวิสาหกิจหรือผู้สั่งแต่งตั้งกรรมการ อนุกรรมการ ลูกจ้างของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ แล้วแต่กรณีด้วยแต่ไม่หมายคามรวมถึงคณะกรรมการตุลาการตามกฎหมาย ว่าด้วยระเบียบ ข้าราชการฝ่ายตุลาการ

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบในวง ราชการ

"ประธานกรรมการ" หมายความว่า ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบใน วงราชการ

"กรรมการ" หมายความว่า กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและ ประพฤติมิชอบในวงราชการ

"เลขาธิการ" หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบใน วงราชการ

"รองเลขาธิการ" หมายความว่า รองเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตและประพฤติ มิชอบในวงราชการ

"เจ้าหน้าที่" หมายความว่า เลขาธิการและข้าราชการในสังกัดสำนักงาน ป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบในวงราชการซึ่งเลขาธิการแต่งตั้งให้ปฏิบัติ หน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ และหมายคามรวมถึง ข้าราชการหรือพนักงาน ซึ่งมาช่วยราชการใน สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวง ราชการ ที่คณะกรรมการได้ แต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย"

มาตรา 4 ให้ยกเลิกความในวรรคสองของ **มาตรา 6** แห่งพระราชบัญญัติ ป้องกันและ ปราบปราม การทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. 2518 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"ในกรณีที่วาระการดำรงตำแหน่งของประธานกรรมการ และกรรมการได้สิ้นสุดลงในระหว่างปิดสมัยประชุม รัฐสภา หรือสภาผู้แทนราษฎรสิ้นอายุหรือถูกยุบ ให้วาระการดำรง ตำแหน่งดังกล่าวขยายออกไปจนกว่าประธาน กรรมการและกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งใหม่จะ เข้ารับหน้าที่"

มาตรา 5 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของ **มาตรา 7** แห่งพระราชบัญญัติ ป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. 2518

"เมื่อประธานกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ในระหว่างที่ยังไม่มี พระบรมราชโองการแต่งตั้งผู้อื่นแทนตามวรรคสอง ให้กรรมการที่เหลืออยู่เลือกกรรมการคนหนึ่ง เสนอนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งเพื่อรักษาการในตำแหน่งประธานกรรมการเป็นการชั่วคราว"

มาตรา 6 ให้ยกเลิกความใน **มาตรา 12** แห่งพระราชบัญญัติ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. 2518 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

" **มาตรา 12** เลขานุการจะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเป็นเวลาเกินกว่าสี่ปีมิได้

ให้นำบทบัญญัติ **มาตรา 6** วรรคสอง และ **มาตรา 7** วรรคหนึ่ง วรรคสอง มาใช้ บังคับแก่เลขานุการโดยอนุโลม"

มาตรา 7 ให้ยกเลิกความใน (1) และ (2) ของ **มาตรา 13** แห่งพระราชบัญญัติ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. 2518 และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

"(1) เสนอมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบใน วงราชการของเจ้าหน้าที่ของรัฐต่อคณะรัฐมนตรี

"(2) เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา สั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐแสดงสินทรัพย์และ หนี้สินตาม **มาตรา 23**"

มาตรา 8 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น **มาตรา 13** **มาตรา 13ตรี** และ **มาตรา 13จัตวา** แห่งพระราชบัญญัติ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. 2518

" **มาตรา 13**ตรี เรื่องดังต่อไปนี้ห้ามมิให้คณะกรรมการรับหรือยกขึ้นพิจารณา

(1) เรื่องที่คณะกรรมการได้วินิจฉัยเสร็จเด็ดขาด และนายกรัฐมนตรียอมรับทราบแล้ว เว้นแต่เป็นกรณีที่เป็น การดำเนินการตาม **มาตรา 19**เบญจ

(2) เรื่องที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาล หรือที่ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่ง เสร็จเด็ดขาดในเรื่องนั้นแล้ว เว้นแต่เป็นกรณีที่เป็น การดำเนินการตาม **มาตรา 20** **มาตรา 21** **มาตรา 21**ตรี และ **มาตรา 21**ตรี

" **มาตรา 13**ตรี เรื่องดังต่อไปนี้คณะกรรมการจะไม่รับหรือยกขึ้นพิจารณาก็ได้

(1) เรื่องที่ล่วงเลยมาแล้วเกินห้าปีนับแต่วันเกิดเหตุจน ถึงวันที่มีการกล่าวหา ร้องเรียนและ คณะกรรมการเห็นว่าเป็นเรื่องที่ไม่อาจหาพยานหลักฐานเพียงพอที่จะดำเนินการสืบสวนสอบสวนต่อไปได้

(2) เรื่องที่คณะกรรมการเห็นไม่ถึงขั้นเป็น การกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ กำหนด

(3) เรื่องที่มีลักษณะเป็นบัตรสนเท่ห์ ซึ่งไม่ระบุพยานหลักฐานชัดเจนเพียงพอที่จะดำเนินการสืบสวนสอบสวนต่อไปได้

" **มาตรา 13**จัตวา เรื่องใดที่คณะกรรมการไม่รับหรือไม่ยกขึ้นพิจารณาตาม **มาตรา 13**ตรี หรือ

มาตรา 13ตรี (1) หรือ (2) หรือ (3) ถ้าคณะกรรมการพิจารณาเห็นสมควร จะแจ้งให้ ผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ถูกกล่าวหา ร้องเรียนดำเนินการตามอำนาจหน้าที่แล้วแจ้งให้ คณะกรรมการทราบก็ได้"

มาตรา 9 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น **มาตรา 14** **มาตรา 14**ตรี แห่งพระราชบัญญัติ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. 2518

" **มาตรา 14**ตรี เมื่อส่วนราชการหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจได้รับหนังสือสอบถาม ตาม **มาตรา 14**

(1) แล้ว ให้ส่วนราชการหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจนั้นชี้แจงข้อเท็จจริง เกี่ยวกับการปฏิบัติราชการหรืองานใด ๆ ที่ได้มีการสอบถามทุกครั้งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ ได้ รับหนังสือสอบถาม

ในกรณีที่ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจมีความจำเป็นต้องใช้เวลาในการ ชี้แจงข้อเท็จจริงเกิน กำหนดเวลาสามสิบวัน ให้มีหนังสือแจ้งไปยังผู้สอบถามทราบก่อนวันสิ้น กำหนดพร้อมเหตุผล โดยขอขยาย ระยะเวลาได้ครั้งละไม่เกินสามสิบวัน แต่รวมระยะเวลา ทั้งหมดต้องไม่เกินเก้าสิบวัน"

มาตรา 10 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองและวรรคสามของ **มาตรา 15** แห่ง พระราชบัญญัติ ป้องกัน และปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. 2518

"อนุกรรมการต้องแต่งตั้งจากบุคคล ซึ่งมีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความรู้ความชำนาญใน วิชาการหรือกิจการ ต่าง ๆ

การแต่งตั้งอนุกรรมการเพิ่มพิจารณาสอบสวนตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยต้องมีกรรมการร่วมอยู่ ด้วยหนึ่งคน และ อนุกรรมการนั้นต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามตาม **มาตรา 5** และไม่มีเหตุต้องพ้นจาก ตำแหน่งอย่างใดอย่างหนึ่งตาม **มาตรา 7** ยกเว้น (2)"

มาตรา 11 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น **มาตรา 17** **มาตรา 17**ตรี แห่งพระราชบัญญัติ ป้องกันและปราบปรามการ ทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. 2518

" **มาตรา 17**ตรี เมื่อคณะกรรมการได้รับเรื่องกล่าวหา ร้องเรียนเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดซึ่ง เป็นเรื่องที่อยู่ใน อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใด กระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบใน วงราชการให้คณะกรรมการดำเนินการพิจารณาสอบสวน โดยไม่ชักช้า และก่อนที่คณะกรรมการจะมีมติว่าเรื่องที่ สอบสวนมีมูลว่าผู้นั้นกระทำความผิดจะต้อง แจ้งข้อกล่าวหา ร้องเรียนให้ผู้นั้นทราบ และให้โอกาสแก่ผู้นั้นที่จะชี้แจงแก้ ข้อกล่าวหา ร้องเรียน ด้วย

หลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาเกี่ยวกับการพิจารณาสอบสวนเพื่อให้ได้ความจริงและ ยุติธรรม ให้เป็นไปตาม ระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของนายกรัฐมนตรี"

มาตรา 12 ให้ยกเลิกความใน **มาตรา 18** และ **มาตรา 19** แห่งพระราชบัญญัติ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. 2518 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

" **มาตรา 18** ในการพิจารณาสอบสวนตามความในพระราชบัญญัตินี้ถ้าคณะกรรมการเห็นว่า กรณีใดมีเหตุผลสมควรให้สั่งพักราชการหรือพักงานเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ถูกกล่าวหาหรือเรียนก็ให้รายงานไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทราบและส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาหรือเรียนสั่งพักราชการหรือพักงานเพื่อรอฟังผลการพิจารณาของคณะกรรมการและให้ถือว่าเป็นการสั่ง พักราชการหรือสั่งพักงานตามกฎหมาย ระเบียบหรือข้อบังคับที่ใช้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ถูกกล่าวหา หรือเรียนนั้น และให้นำบทบัญญัติ ระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการสั่งให้กลับเข้ารับราชการหรือกลับเข้าทำงานเพราะถูกสั่งพักราชการหรือพักงานตามกฎหมาย ระเบียบหรือข้อบังคับที่ใช้บังคับ แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นมาใช้บังคับโดยอนุโลมเว้นแต่ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นเป็น ข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ให้คณะกรรมการส่ง เรื่องและความเห็นไปยังปลัดกระทรวงยุติธรรม เพื่อดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ

" **มาตรา 19** เมื่อคณะกรรมการมีมติว่าเรื่องที่สอบสวนเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดมีมูลว่าผู้นั้นกระทำความผิดให้ประธานกรรมการรายงานให้นายกรัฐมนตรีทราบและส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นดำเนินการทางวินัยต่อไป และถ้ากรณีเป็นความผิดทางอาญาก็ให้แจ้งต่อพนักงานสอบสวน ทั้งนี้ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่คณะกรรมการมีมติตาม **มาตรา 17** ตรี

สำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งไม่มีกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับเกี่ยวกับวินัย เมื่อ คณะกรรมการมีมติว่าเรื่องที่สอบสวนเจ้าหน้าที่ของรัฐ ดังกล่าวนั้นเป็นการทุจริตหรือประพฤติ มิชอบในวงราชการ ให้ประธานกรรมการรายงานให้นายกรัฐมนตรีทราบและส่งเรื่องให้ ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้นั้นดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป และหากกรณี เป็นความผิดทางอาญาก็ให้แจ้งต่อพนักงานสอบสวน ทั้งนี้ภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง

ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนให้แล้วเสร็จ ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่ได้รับ เรื่อง ถ้ามีความจำเป็นคณะกรรมการอาจอนุญาตให้ขยายระยะเวลาออกไปอีกไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสามสิบวันก็ได้เมื่อเห็นว่ามีเหตุผลอันสมควร"

มาตรา 13 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น **มาตรา 19** ตรี **มาตรา 19** จัตวา และ **มาตรา 19** เปญจ แห่งพระราชบัญญัติ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. 2518

" **มาตรา 19** ตรี เมื่อผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ของรัฐได้รับเรื่องตาม **มาตรา 19** แล้ว ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนทางวินัย หรือต้องดำเนินการเพื่อพิจารณาโทษ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องดังกล่าว เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการ ประการใดไปบ้างแล้วให้แจ้งคณะกรรมการทราบผลทุกสามสิบวัน

ในการสอบสวนทางวินัยตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการสอบสวนนำสำนวนการสอบสวนของ คณะกรรมการมาใช้เป็นหลักในการสอบสวนและทำความเข้าใจกับผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ สอบสวนด้วย และในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนมีความเห็นขัดแย้งกับมติของคณะกรรมการก็ให้ แสดงเหตุผลให้ไว้ในสำนวนการสอบสวนทางวินัยนั้นด้วย

" **มาตรา 19** ตรี เมื่อผู้บังคับบัญชาได้รับแจ้งผลการสอบสวนทางวินัยจากคณะกรรมการสอบสวนตาม

มาตรา 19 ตรี แล้ว ต้องสั่งดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไปโดยเร็ว

เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้ว ไม่ว่าจะลงโทษหรือไม่ก็ตาม ต้องแจ้งให้ คณะกรรมการทราบภายในสิบห้าวัน

" **มาตรา 19** จัตวา ผู้บังคับบัญชาผู้ใดละเลยไม่ดำเนินการตาม **มาตรา 19** ตรี หรือ **มาตรา 19** ตรี ให้ถือว่าผู้บังคับบัญชาผู้นั้นกระทำผิดวินัย

" **มาตรา 19** เบญจ ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ดำเนินการตาม **มาตรา 19** ตรี หรือ คณะกรรมการเห็นว่า การดำเนินการทางวินัยของผู้บังคับบัญชาตาม **มาตรา 19** ตรี ไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมให้คณะกรรมการเสนอความเห็นไปยังนายกรัฐมนตรีและให้ นายกรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งการตามที่เห็นสมควรหรือในกรณีที่จำเป็นจะสั่งให้องค์การกลางบริหาร งานบุคคลพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ให้ถูกต้องเหมาะสมต่อไปก็ได้ เว้นแต่ในกรณีที่ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นเป็นข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ให้คณะกรรมการแจ้งความเห็นไปยังประธานคณะกรรมการตุลาการเพื่อพิจารณาดำเนินการตาม กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ"

มาตรา 14 ให้ยกเลิกความใน **มาตรา 20** และ **มาตรา 21** แห่งพระราชบัญญัติ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. 2518 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

" **มาตรา 20** เมื่อมีพฤติการณ์ปรากฏแก่คณะกรรมการหรือมีการกล่าวหาหรือเรียนว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใด ร่ำรวยผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ให้คณะกรรมการพิจารณา วินิจฉัยเบื้องต้นก่อนว่าพฤติการณ์หรือเรื่อง ที่กล่าวหาหรือเรียนนั้นมีมูลเพียงพอที่คณะกรรมการจะ รับไว้พิจารณาหรือไม่ ถ้าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นเป็นผู้ซึ่งได้แสดงรายการสินทรัพย์และหนี้สินตาม **มาตรา 23** ไว้แล้ว ให้คณะกรรมการนำรายการแสดงสินทรัพย์และหนี้สิน ดังกล่าวมาพิจารณา ประกอบด้วย

ในกรณีที่คณะกรรมการมีมติตามวรรคหนึ่งว่าพฤติการณ์หรือเรื่องที่กล่าวหาหรือเรียนมีมูลเพียงพอที่ คณะกรรมการจะรับไว้พิจารณาได้ ให้คณะกรรมการดำเนินการสืบสวนสอบสวนเพื่อ ทราบข้อเท็จจริงต่อไปในการสืบสวนสอบสวนนี้คณะกรรมการ จะมอบอำนาจให้กรรมการ อนุกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ผู้ใดดำเนินการแล้วแจ้งให้ คณะกรรมการทราบก็ได้

มติของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่งต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการ ทั้งหมด

" **มาตรา 21** ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาผลการสืบสวนสอบสวนตาม **มาตรา 20** แล้ว มีมติ ว่ากรณี มีมูลน่าเชื่อว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นร่ำรวยผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ให้ คณะกรรมการสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นแสดงสินทรัพย์และหนี้สินของตน ตามรายการวิธีการและ ระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด

ระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวันแต่ไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

เมื่อคณะกรรมการได้รับรายการแสดงสินทรัพย์ และหนี้สินตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้คณะกรรมการ ดำเนินการ

สอบสวนหรือมอบอำนาจให้กรรมการหรืออนุกรรมการดำเนินการสอบสวนและให้นำ ความใน **มาตรา 17**ทวิ มาใช้ บังคับโดยอนุโลม

มติของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการ ทั้งหมด"

มาตรา 15 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น **มาตรา 21ทวิ มาตรา 21ตรี** และ **มาตรา 21จัตวา** แห่ง พระราชบัญญัติ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. 2518

" **มาตรา 21ทวิ** เมื่อคณะกรรมการได้ดำเนินการตาม **มาตรา 21** แล้วหากพิจารณาวินิจฉัย ว่าเจ้าหน้าที่ ของรัฐผู้นั้นร่ำรวยผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ และไม่สามารถชี้แจงได้ว่า ทรัพย์สินดังกล่าวนั้นตนได้มาโดย ชอบ ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวง ราชการ และให้คณะกรรมการแจ้งให้พนักงานอัยการ

ดำเนินการเพื่อปฏิบัติตาม **มาตรา 21ตรี** แล้วเสนอความเห็นไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งหรือดำเนินการให้มีการสั่งลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออก เว้นแต่ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นเป็นข้าราชการตุลาการตาม กฎหมาย ว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ให้คณะกรรมการแจ้งความเห็นไปยังประธาน คณะกรรมการตุลาการ เพื่อพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการ ฝ่ายตุลาการ

มติของคณะกรรมการที่วินิจฉัยว่าผู้นั้นร่ำรวยผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ตาม วรรคหนึ่งต้องมี คะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด

" **มาตรา 21ตรี** บรรดาทรัพย์สินที่คณะกรรมการมีมติว่าเป็นทรัพย์สินที่ร่ำรวยผิดปกติหรือเพิ่มขึ้นผิดปกติ

ตาม **มาตรา 21ทวิ** ให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาล โดยไม่ชักช้าเพื่อขอให้ศาล สั่งให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของ แแผ่นดิน เว้นแต่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นจะสามารถนำพยานหลักฐานมา แสดงให้ศาลเห็นว่าทรัพย์สินดังกล่าวนั้นตนได้มา โดยชอบ ในกรณีนี้ให้นำ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่พนักงานอัยการเห็นว่า เพื่อประโยชน์ในการยื่นคำร้องตามวรรคหนึ่งสมควรทำการ สอบสวนเพิ่มเติม ให้พนักงานอัยการเสนอความเห็นไปยังคณะกรรมการโดยเร็ว เมื่อ คณะกรรมการเห็นชอบด้วยก็ให้ดำเนินการตาม ความเห็นของพนักงานอัยการ ถ้าไม่เห็นด้วยก็ให้ แจ้งพนักงานอัยการทราบเพื่อยื่นคำร้องต่อไป

" **มาตรา 21จัตวา** เมื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาหรือร้องเรียนว่าทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวง ราชการตาม **มาตรา 17**ทวิ ในกรณีที่เป็นการผิดอย่างร้ายแรง หรือในกรณีที่มี พฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติหรือมี ทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ และคณะกรรมการได้มีมติให้รับไว้พิจารณา ตาม **มาตรา 20** แล้ว แม้ภายหลังผู้นั้นจะพ้น จากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐไปแล้วด้วยเหตุอื่น นอกจากตาย ก็ให้คณะกรรมการมีอำนาจดำเนินการต่อไปได้ แต่ต้อง ดำเนินการให้แล้วเสร็จ ภายในหนึ่งปีนับแต่วันพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ และในกรณีที่คณะกรรมการมีมติว่าเรื่อง ที่ สอบสวนมีมูลว่าผู้นั้นกระทำความผิดอย่างร้ายแรง หรือผู้นั้นร่ำรวยผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้น ผิดปกติ ก็ให้ ผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น พนักงานอัยการ นายกรัฐมนตรี หรือ คณะกรรมการตุลาการแล้วแต่กรณี ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไปได้เสมือนว่าผู้นั้นยังมีได้พ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ"

มาตรา 16 บรรดาเรื่องกล่าวหาหรือเรียนเจ้าหน้าที่ของรัฐที่สำนักงาน ป.ป.ป. ได้รับไว้ ก่อนวันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คณะกรรมการดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 17 ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

:: ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

:: พิชัย รัตตกุล รองนายกรัฐมนตรี

*หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจาก พระราชบัญญัติ

ป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. 2518 ในส่วนที่ เกี่ยวกับ วาระการดำรงตำแหน่งของประธานกรรมการกรรมการ เลขาธิการและรองเลขาธิการ และการแต่งตั้งผู้รักษา การแทนในกรณีที่ประธานกรรมการและเลขาธิการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ รวมทั้งบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจและ หน้าที่ของคณะกรรมการและขั้นตอนวิธีการในการสืบสวน สอบสวนและพิจารณาวินิจฉัยเรื่องที่ถูกกล่าวหาหรือเรียนว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐทุจริตหรือประพฤติมิชอบ ในวงราชการยังไม่เหมาะสม สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติดังกล่าวให้ เหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อให้ การดำเนินงานของคณะกรรมการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบใน วงราชการได้ผลอย่างจริงจัง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ (ร.จ. เล่ม 104 ตอนที่ 215 หน้า 1 28 ตุลาคม 2530)